**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO** : 2024/118
**KARAR NO** : 2025/129
**KARAR TR** : 03/02/2025

**ÖZET**: Otomobili sokakta park halinde iken, davalı idare tarafından frenleri kapatılmayan çöp konteynerinin sürüklenerek davacının aracına çarpması sonucu oluşan maddî zararın tazmini için açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi kapsamında, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı** : F. P. İ.
**Vekili** : Av. E. D.
**Davalı** : Çankaya Belediye Başkanlığı
**Vekili** : Av. M. G.

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Davacı vekili, müvekkilinin plakalı Hyundai i20 otomobilinin 22/08/2023 tarihinde park halinde iken, davalı idare tarafından frenleri kapatılmayan çöp konteynerinin sürüklenerek hızlı bir biçimde müvekkilin aracına çarparak aracına ağır hasar verdiğini, davalı belediye tarafından çöp konteynerinin frenlerinin kapatılmaması nedeniyle davalı belediyenin %100 oranında tam kusurlu olduğunu ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, 100 TL değer kaybı bedelinin ve 100 TL hasar tazminatı bedeli olmak üzere toplam 200 TL tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek değişen oranlarda avans faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresinde sunduğu cevap dilekçesinde, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

**II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ**

**A. Adli Yargıda**

3. **Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesi 15/01/2024 tarih ve E.2023/430 sayılı kararı** ile, davada mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davalı vekilinin yargı yoluna ilişkin itirazının reddine karar vermiştir.

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebiyle başvurusu üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

**B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi**

5. Danıştay Başsavcılığınca, idari eylem nedeniyle meydana gelen zararın tazmini talebiyle açılan işbu davanın tam yargı davalarına bakmakla görevli idari yargı merciince çözümlenmesi gerektiği görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar verilerek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

*"HUKUKÎ DEĞERLENDİRME :*

*2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda hukukî sorumluluğa ilişkin düzenlemeler "Hukukî Sorumluluk ve Sigorta" başlıklı 8. kısımda 85 ve devamı maddelerinde yer almakta olup, sorumlu olarak motorlu araç işleteni ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi belirlenmiştir. Buna göre, bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi hâlinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaklardır. Kanun'un 106. maddesinde, kamu kuruluşlarına ait araçların neden olduğu zararlara ilişkin sorumluluk da 85 ve devamı maddeleri gereğince işletenin hukukî sorumluluğuna ilişkin hükümlere tâbi kılınmıştır. Özel hukuk ya da kamu hukuku kişisi olması fark etmeksizin Karayolları Trafik Kanunu gereğince sorumluluk, motorlu araç işleteni ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi ile sınırlı tutulmuş, idarenin hizmet kusuru kapsam dışı bırakılmıştır.*

*2918 sayılı Kanunun 110. maddesinin başlığı daha önce "Yetkili mahkeme" iken, bu başlık 11/01/2011 tarihli ve 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile "Görevli ve Yetkili Mahkeme" olarak değiştirilmiştir. Maddenin taslak gerekçesinde; "…İdarî ve adlî yargı kolları arasındaki görev uyuşmazlıkları, trafik kazalarından kaynaklanan davaların görülmesinde sürekli bir belirsizliğe, gecikmelere ve hak kayıplarına yol açmaktadır. Teklif, sözü edilen belirsizlikleri, hukuk devletinin ve trafik/tehlike sorumluluğunun yapısal özelliği içinde gidermektedir. Zarar görenin kamu görevlisi olması, adlî yargı görevini etkilemez. Karayolları Trafik Kanunu, ne kamu araçları ve ne de o araçlar içinde bulunan zarar gören kamu görevlileri bakımından -doğru olarak- bir ayırım yapmamıştır. Yasanın amacı, karayolu trafiğinin ve araçların ürettikleri risklere dayalı hukukta yeknesak çözüm düzeni oluşturmaktır. Yargısal görev (usûl) de bu amacın dışında değildir. Bir* başka *yönüyle teklif, yargı sistemindeki "görevsizlik tartışmalarının yükünü" ortadan kaldırmakta ve hak arama özgürlüğü ile âdil yargılanma hakkını güçlendirmektedir. Görev kuralını üretme münhasır yetkisi, Anayasaya aykırı olmamak kaydı ile yasama organına aittir (Any.m.142)…" ibarelerine yer verilmiş, komisyonun değişiklik gerekçesinde ise değişikliğin amacı açık bir şekilde belirtilerek; "… Sonuç olarak, kamuya ait olan araçların sebebiyet verdiği trafik kazaları ile hemzemin geçitlerde meydana gelen tren-trafik kazaları Karayolları Trafik Kanununa bağlı kılınmış, bu uyuşmazlıklarda görevin adlî yargıda olduğu yönünde düzenleme yoluna gidilmiştir. Ayrıca Karayolları Trafik Kanununun sorumluluk hukuku yönünden benimsediği "İşleten" terimi ile (m. 85) yine aynı Kanunda kamuya ait araçlar yönünden benimsenen "aidiyet" terimi (m.106) arasında sorumluluk bağı yönünden bir ayrıma gidilemeyeceği hususunun Kanun düzeyinde açıklığa kavuşturulması ve kamuya aidiyetin kategorik farklılığı (mülkiyet, sınırlı ayni hak, sözleşmeye dayalı kullanım vb.) işleten kavramıyla bağdaştığı sürece ayrı bir sonuç doğurmayacağı hususları göz önünde bulundurulmuş ve mülkiyetin yanında diğer tiplerin de kapsanması amacıyla Karayolları Trafik Kanununun değiştirilmesi öngörülen 110 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen "işleteni" ibaresinden sonra gelmek üzere " veya sahibi" ibaresi eklenmiştir. Komisyon, bu tür kazalarda, zarar görenin kamu görevlisi olması hallerinde, farklı bir görev kuralı üretilmesinin özel hukukun sağladığı daha avantajlı duruma karşın, eşitlik ilkesine aykırı olacağı düşüncesiyle farklı bir düzenlemeye gitmemiştir…" ifadelerine yer verilmiştir.*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

*2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun, 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değiştirilen 110. maddesinin birinci fıkrasının Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla açılan davada, Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarihli ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararıyla "İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına, kamu ya da özel araç olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adlî yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askerî idarî yargı, idarî yargı veya adlî yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek, söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usûl belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve söz konusu davaların adlî yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır." gerekçesiyle itiraz reddedilmiştir.*

*110. maddede yapılan değişiklik ile "kamu araçlarının" verdiği zararlar nedeniyle işletenin sorumluluğuna ilişkin olarak 2918 sayılı Kanun'un amacına uygun biçimde adlî yargıda görüm ve çözüm esası benimsenmiş olup, madde metninde, taslak ve komisyon gerekçelerinde ve Anayasa Mahkemesi kararında, hizmet kusurundan kaynaklanan hukukî uyuşmazlıkların da bu kapsamda değerlendirileceğine yönelik herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.*

*2918 sayılı Kanun'un, 6099 sayılı Kanun ile değişik "Görevli ve Yetkili Mahkeme" başlıklı 110. maddesinde "bu kanundan doğan sorumluluk davaları" ifadesiyle, 2918 sayılı Kanunda yer alan hukukî sorumluluğa ilişkin kuralların uygulanacağı davalarla sınırlı biçimde görevli yargı yerinin belirlendiği vurgulanmaktadır. Dolayısıyla, görevli yargı yeri belirlenirken, Kanunda motorlu taşıt araçlarının verdiği zararlarla sınırlı biçimde düzenlenen sorumluluk kurallarının, dava konusu uyuşmazlığa uygulanıp uygulanamayacağının belirlenmesi gerekir.*

*Karayolları Trafik Kanunu 13 kısımdan oluşan bir kanundur ve her kısımda farklı konular düzenlenmiştir. "Hukukî Sorumluluk ve Sigorta" başlığını taşıyan 8. kısım da 4 bölüme ayrılmış, l. bölümde işletenin hukukî sorumluluğu, 2. bölümde sigorta, 3. bölümde özel durumlar ve 4. bölümde ortak hükümler düzenlenmiştir. Sistematik açıdan bakıldığında, Kanun'un 110. maddesindeki göreve ilişkin düzenlemenin 8. kısımda düzenlenen işletenin sorumluluğuna ilişkin olması gerekir. Dolayısıyla "bu Kanundan doğan sorumluluk davaları" ifadesinden kastedilen, Kanun'un 8. kısmında 85 ve devamı maddelerinde düzenlenen sorumluluklara ilişkin davalar olup, bu davalarda adlî yargı görevli kılınmıştır. Kamu tüzel kişilerine ait araçların sebep olduğu zararlara ilişkin sorumluluğu düzenleyen 106. maddenin de özel durumları düzenleyen 3. bölümde yer alması, ardından gelen 4. bölümdeki 110. maddenin sadece böyle bir sorumluluğa (işletenin sorumluluğuna) ilişkin görev kuralını düzenlediğini göstermektedir.*

*Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasının konuluş amacı, hükmün gerekçesinde de belirtildiği üzere, kamu tüzel kişilerini Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilen tüm sorumluluk halleri bakımından adlî yargıya tâbi kılmak değil, sadece işletenin sorumluluğuna ilişkin davaların adlî yargıda görülmesini sağlamaktır. Hükmün, Uyuşmazlık Mahkemesinin anladığı şekilde uygulanması idare hukukunun kuralları ve Kanun'un 106. maddesiyle uyuşmayacağı gibi, kanun koyucuyu böyle bir sistem değişikliği yapmaya sevkedecek (kamu hizmeti niteliğindeki karayollarının yapımı ve bakımı gibi faaliyetlerin yol açtığı zararların tazminine ilişkin davalar hizmet kusuru sebebiyle îdarî yargıya tâbiyken, artık bu tür davaların adlî yargıda görülmesini haklı kılacak) bir gereklilik de bulunmamaktadır. (Doç. Dr. Hasan Petek, Kamu Tüzel Kişilerinin Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Hukukî Sorumluluğu, Dokuz Eylül Hukuk Fakültesi Dergisi C:16 Özel Sayı:2014, s. 3319, 3322)*

*Karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik güvenliğini sağlama ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm tedbirleri belirleme amacını taşıyan 2918 sayılı Kanun, Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

*Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yanında Karayolları Genel Müdürlüğünün de trafik güvenliği yönünden görev ve yetkilerini sayma yoluyla belirlemiştir. Ancak Kanunda, diğer kamu idarelerinin trafik düzeni ve trafik güvenliği ile ilgili olarak üstlendikleri kamu hizmetlerinden dolayı hukukî sorumlulukları düzenlenmiş değildir.*

*2918 sayılı Kanun'un hukukî sorumluluk ve sigorta başlıklı sekizinci kısmında; araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibinin hukukî sorumluluğu; başka bir anlatımla motorlu araçların karıştığı trafik kazaları sonucu ortaya çıkan zarar nedeniyle araç sahiplerinin ve işletenlerin hukukî sorumluluğu düzenlenmiştir.*

*2918 sayılı Kanun'un hukukî sorumluluğa ilişkin sekizinci kısmında yer alan hükümler birlikte değerlendirildiğinde; Devlet ve diğer kamu kuruluşlarına ait motorlu araçların karıştığı kazalar nedeniyle araç işleticisi sıfatıyla kamu idareleri ve kuruluşlarına karşı açılacaklar da dahil bütün araç sahibi ve işleticilerine karşı açılan davaların görüm ve çözümü adlî yargının görev alanına girmektedir. Fakat kamu idareleri ve kuruluşlarının, trafik güvenliği ve düzenini sağlamak amacıyla gerek kendi kuruluş kanunları, gerekse 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre yürüttükleri hizmetlerin, kamu hizmeti niteliğini taşımaları ve 2918 sayılı Kanun'da da kamu idare ve kuruluşlarının sorumluluklarının ayrıca düzenlenmemiş olması karşısında; trafik düzeni ve güvenliği hizmetlerinden kaynaklandığı öne sürülen zararların tazmini istemiyle, ilgili idarelere karşı açılan davaların görüm ve çözümü idarî yargının görev alanına girmektedir.*

*5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirlenen, 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan belediyelerin görevlerinden, yani; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık toplama yol ve kaldırım yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlamaya yönelik olarak yürütülen kamu hizmetinden kaynaklanan hukukî sorumluluğun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi ve bu sebeple açılacak tam yargı davalarının idarî yargı merciince çözümlenmesi gerekmektedir.*

*2918 sayılı Kanunda tanımlanan karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan ve karayolu şeridinde meydana gelen kazalara ilişkin sorumlulukların özel hukuk alanına girdiği ve buna ilişkin uyuşmazlıkların adlî yargı merciince çözümlenmesi gerektiği konusunda tereddüt bulunmamakla birlikte Çankaya Belediyesine ait çöp konteynerinin sürüklenerek park halinde bulunan araca çarpmasının, taşıtların bir dizi halinde güvenle seyretmeleri için ayrılmış taşıt yolunun herhangi bir bölümünde çarpışmaları neticesinde meydana gelmediği; belediye hizmet birimlerince temizlik ve katı atık toplama görevinin yerine getirilmesi sırasında zararın oluştuğu anlaşılmaktadır.*

*Davacı tarafından, Çankaya Belediyesine ait çöp konteynerinin bırakıldığı zemine sabitlenmemesi sebebiyle sürüklenerek kendisine ait araca çarpması nedeniyle araçta meydana gelen hasar ve değer kaybının; davalı idarenin konteynerlerin güvenliğini sağlama ve bu konuda tedbir alma zorunluluğu bulunduğu için idarece tazmin edilmesi gerektiğinden bahisle dava açıldığına, karayolu şeridinde meydana gelen bir trafik kazasından söz edilemeyeceğine ve bu itibarla araç sahibi veya işletenin sorumluluğuna ilişkin kurallar uygulanamayacağına göre, Belediyenin katı atık toplama hizmetinde kullanılan çöp konteynerinin bakım ve kullanımına ilişkin kamu hizmetinden kaynaklanan hukukî sorumluluğun hizmet kusuruna ilişkin idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi gerekmekte olup, idarî eylem nedeniyle meydana gelen zararın tazmini talebiyle açılan işbu davanın tam yargı davalarına bakmakla görevli idarî yargı merciince çözümlenmesi gerekmektedir.*

*Nitekim Danıştay İdarî Dava Daireleri Kurulunun 08/03/2017 tarihli ve E:2015/1143, K:2017/1070 sayılı kararı ile Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 06/04/2021 tarihli ve E:2018/826, K:2021/426 sayılı kararı da bu görüşü destekler niteliktedir.*

*SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, durumun Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesine bildirilmesine, 15/02/2024 tarihinde kesin olarak karar verildi."*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

## III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

7. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

*"Davacı F. P. İ. vekili tarafından, üzerinde park hâlinde bulunan otomobiline, davalı Çankaya Belediye Başkanlığına ait çöp konteynerinin çarpması sonucu meydana gelen zararın tazmini istemiyle Ankara 16. Asliye,Hukuk Mahkemesinde açılan davada, davalı Çankaya Belediye Başkanlığının görev itirazının reddedilmesi nedeniyle olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemi ile başvurulan Danıştay Başsavcılığı tarafından 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 10. maddesi gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması nedeniyle, söz konusu başvuru hakkında görüş ve düşünce bildirilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı tarafından gönderilen 2024/118 Esas sayılı dosya incelendi:*

*Bilindiği gibi, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanacağı belirtilmiş, "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde trafik; yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hâl ve hareketleri olarak, karayolu; trafik için kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlar olarak tanımlanmıştır. Kanun'un 10. maddesinde, yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın, karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemenin, karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmanın, yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.*

*Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'un 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde, "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafık kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. / Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir." hükmü bulunmaktadır.*

*Somut olayda araçta meydana gelen maddi hasar, yol üzerinde bulunan çöp konteynerinin davacının aracına çarpması sonucu meydana gelmiştir. Karayolunda meydana gelen bu hasarın, aracın karayolu niteliğindeki cadde üzerinde park hâlindeyken gerçekleştiği, aracın karayolu üzerinde kısa veya uzun süreli park edilmesi eyleminin Kanun'un 3. maddesinde belirtilen; "Karayolu üzerindeki hal ve hareketleri," kapsamına girdiği, yani trafikten kaynaklandığa açık olduğundan, davalı idarenin sorumluluğunun 2918 sayılı Kanun kapsamında değerlendinlnrfesi gerekmektedir.*

*Kamu hizmeti yürüten idarenin bu hizmeti yürüttüğü sırada verdiği zararın tazmini*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

*istemiyle açılan davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, bu hizmetin yürütülmesinde hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanmasının gerektiği, bu hususların saptanmasının ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceği kuşkusuzdur.*

*Bununla birlikte, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceği, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.*

*Uyuşmazlık Mahkemesinin 23.01.2023 tarihli ve 2022/588 Esas, 2023/84 Karar sayılı ve 31.10.2022 tarihli ve 2022/317 E., 2022/563 K. sayılı kararlarında da bu tür davaların çözümünde adli yargının görevli olduğu vurgulanmıştır.*

*Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun reddine karar verilmesi gerekmektedir.*

*Gereği takdirlerinize sunulur."*

## IV. İLGİLİ HUKUK

### A. Mevzuat

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"*Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir.*"

9. 2918 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

*"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.*

*Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;*

*a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,*

*b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,*

*Bu Kanun hükümleri uygulanır."*

10. 2918 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

*"...*

*Park yeri: Araçların park etmesi için kullanılan açık veya kapalı alandır.*

*Karayolu üzeri park yeri: Taşıt yolundaki veya buna bitişik alanlardaki park yeridir.*

*Karayolu dışı park yeri: Karayolu sınır çizgisi dışında olan ve bir geçiş yolu veya servis yolu ile taşıt yoluna bağlanan park yeridir.*

*Otomobil: (Değişik: 12/7/2013-6495/13 md.) Yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en fazla*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

*dokuz oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.*

*Park etme: Araçların, durma ve duraklaması gereken haller dışında bırakılmasıdır.*

*..."*

11. 2918 sayılı Kanun'un *"Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri"* başlıklı 10. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)*

*Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.*

*a) Kuruluş Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.*

*b) Görev ve yetkiler*

*1.Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,*

*2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,*

*3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek,*

*4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,*

*5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,*

*6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,*

*7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.*

*(Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)*"

12. 2918 sayılı Kanun'un *"Karayolu trafik güvenliği"* başlıklı 13. maddesi şöyledir:

*"(Değişik birinci fıkra: 25/6/2010-6001/34 md.) Karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşlar, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmakla yükümlüdür.*

*Çeşitli kişi, kurum ve kuruluşlar, karayolu yapısında yapacakları ve esasları yönetmelikte belirtilen çalışmalarda;*

*a) Yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluştan izin almak,*

*b) Çalışmaları, gerekli önlemleri alarak, aldırarak ve devamlılığını sağlayarak, trafik akımını ve güvenliğini bozmayacak tarzda yapmak,*

*c) Zorunlu nedenlerle meydana gelen arıza, engel ve benzerlerini en kısa zamanda ortadan kaldırarak karayolunu kullananlara ve araçlara zarar vermeyecek duruma getirmek,*

*d) Şehiriçi karayolu kenarında çeşitli tesislerin yapımı süresince; kaldırımlarda, tünel, tünel aydınlatılması ve benzerlerini yaparak güvenli geçiş sağlamak ve yaya yollarını trafiğe açık bulundurmak,*

*Zorundadırlar.*

*Bu çalışmalar sırasında meydana getirilen tehlikeli durum ve engeller bütün sorumluluk, bunları yaratan kişilere ait olmak üzere zabıtaca kaldırılır, yapılan masraflar sorumlulara ödetilir.*

*(Dördüncü fıkra mülga: 18/1/1985 - KHK 245/16 md.)*

*(Değişik: 21/5/1997-4262/4 md.) Bu madde hükümlerine uymayanlar fiil başka bir suç oluştursa bile ayrıca 7 200 000 lira para cezası ile cezalandırırlar."*

13. 2918 sayılı Kanun'un "*Görevli ve yetkili mahkeme"* başlıklı 110. maddesi



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

şöyledir:

*"(Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)*

*İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.*

*Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"*

14. 2918 sayılı Kanun'un geçici 21. maddesi şöyledir:

*"(Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)*

*Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz"*

**B. Yargı Kararı**

15. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

*"…Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…"*

## V. İNCELEME VE GEREKÇE



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

**A. İlk İnceleme**

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/02/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde davalı vekilinin başvuruda bulunması üzerine, Danıştay Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

**B. Esasın İncelenmesi**

17. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, davacının otomobili sokakta park halinde iken, davalı idare tarafından frenleri kapatılmayan çöp konteynerinin sürüklenerek aracına çarpması sonucu oluştuğu ileri sürülen maddi zararın, faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

19. Dosyanın incelenmesinden; davacının, otomobilinin 22/08/2023 tarihinde Öveçler Mahallesi Mimar Caddesinin Kabil Caddesi ile kesiştiği yerin yan sokağında park halinde iken, davalı idare tarafından frenleri kapatılmayan çöp konteynerinin sürüklenerek aracına çarpması neticesinde zararın oluştuğu ileri sürüldüğünden, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan karayolunda gerçekleşen kaza nedeniyle uğradığı zararın tazminini talep ettiği anlaşılmaktadır.

20. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

21. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan kaza nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danıştay Başsavcısının



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

başvurusunun reddi gerekmiştir.

**VI. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

03/02/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Rıdvan | Nilgün | Doğan | Eyüp |
| GÜLEÇ | TAŞ | AĞIRMAN | SARICALAR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin

**KARŞI OY**

İdarenin kendi kuruluş kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Bilal ÇALIŞKAN



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EjspJP7 - HNW+rXc - MFTGnI9 - vey0Uo= ile erişebilirsin